

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23) na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 12. sjednici, održanoj dana 24.03.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Informacija o stambenom zbrinjavanju branilaca i članova njihovih porodica u 2022. godinu Ministarstva za boračka pitanja.

II.

Informacija iz tačke I. ovog zaključka nalazi se u prilogu i čini njegov sastavni dio.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Amra Mehmedić

Broj: 02-_____/23

Datum, 24.03.2023. godine

Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,

1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA**

I N F O R M A C I J A

**o stambenom zbrinjavanju branilaca i članova njihovih porodica
u 2022.godini**

Zenica, mart 2023.godine

I. Uvod

Rješavanje stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica u segmentu pripadajućih dopunskih prava, realizuje se na način dodjele jednokratnih, bespovratnih novčanih sredstava s ciljem obezbjeđenja pomoći u rješavanju stambenog pitanja, odnosno poboljšanja uslova i kvaliteta/standarda života branilaca i članova njihovih porodica imajući u vidu njihov doprinos u odbrani države. Zbog prošlosti, a i budućnosti oni zaslužuju da budu i ostanu u fokusu brige društvene zajednice.

Zadatak institucija države, kao trajan zadatak i obaveza, važni su s aspekta zasluga, starosne dobi, socio-ekonomskog i zdravstvenog stanja branilaca i članova njihovih porodica, kako bi se ublažio stepen socijalne ovisnosti ove populacije i omogućilo rješavanje egzistencijalnih problema, među kojima je i rješavanje stambenog pitanja.

Neovisno o socijalnom statusu, stepenu oštećenja organizma, kategoriji branilačke populacije-dobitnici ratnih priznanja/odlikovanja, ratni vojni invalidi, demobilizirani branioci, članovi porodica šehida, poginulih, umrlih, nestalih branilaca i umrlih ratnih vojnih invalida, članovi uže porodice poginulih, umrlih/nestalih dobitnika ratnih priznanja/odlikovanja, kao i posebni korisnici prava, koje tretiraju važeći propisi, činjenica je da je riječ prioriteto o zaslužnoj, socijalno ranjivoj kategoriji s umanjenom radnom sposobnošću, koja je povezana i proizvod je uzročno-posljedično sa učešćem u odbrambeno-oslobodilačkom ratu.

Iz tih razloga, rješavanje stambenog pitanja jedan je od prioriteta u radu Ministarstva, te je kao dopunsko pravo (pored ostalih prava) utvrđeno važećim propisima iz oblasti branilačko-invalidske zaštite na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

II. Normativno regulisanje/ pravni osnov

Članom 7. tačka 8. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine FBiH" broj: 33/04, 56/05, 70/07 i 9/10 i 90/17 i 29/22), (u daljem tekstu: Federalni zakon) utvrđeno je da branioci i članovi njihovih porodica ostvaruju druga prava u skladu sa federalnim i kantonalnim propisima, koja nisu obuhvaćena ovim zakonom i to (pored ostalih navedenih) i „Prioritetno pravo na rješavanje stambenog pitanja pod jednakim uvjetima“.

Članom 29. stav (1) Federalnog zakona propisano je: "Kantoni svojim propisima osiguravaju prioriteto rješavanje stambenih pitanja pripadnika branilačke populacije u skladu sa važećim propisima", te da se „stambeno zbrinjavanje i pomoć u stambenom zbrinjavanju branilačke populacije vrši se po pravu prvenstva, kako slijedi i to:

1. Djeca poginulih, umrlih, nestalih branilaca bez oba roditelja i ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma od 100% I grupe;
2. Porodice sa dva i više poginulih, umrlih, nestalih branilaca i ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma od 100% II grupe;
3. Porodice poginulih, umrlih, nestalih branilaca i ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma od 90%, 80% i 70%;
4. Ostali ratni vojni invalidi,

I članom 4. tačka h) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Sl. novine FBiH“, broj: 54/19 i 29/22) (u daljem tekstu: Zakon o pravima DB) utvrđeno je pravo na stambeno zbrinjavanje, a članom 32. stav (1) i (2) i (3) predmetnog Zakona decidno je definisano, citiramo

„ Demobilizirani branioci koji nemaju u vlasništvu stan ili kuću, niti koriste stan u svojstvu nosioca stanarskog prava mogu ostvariti pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja u skladu sa kantonalnim propisima, a prema sredstavima kantona predviđenim za te namjene.“ -stav (1);

„Sredstva za ostvarivanje prava iz naprijed navedenog stava osiguravaju se u budžetu kantona u skladu sa mogućnostima.“- stav (2);

„ Sredstva za ostvarivanje prava iz naprijed navedenog stava za demobilizirane branioce nastanjene u Republici Srpskoj osiguravaju se u budžetu kantona na čijem području je povratnik u

entitetu Republika Srpska imao posljednje boravište ili u budžetu kantona koji je najbliži mjestu prebivališta povratnika u skladu sa mogućnostima.- stav (3);

U cilju osiguranja provedbe odredbi Federalnog zakona, kao i Zakon o pravima DB na nivou Kantona oblast stambenog zbrinjavanja branilaca i članova njihovih porodica uređena je:

- Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 1/14) (u daljem tekstu: Zakon)-član 5. tačka g), te Poglavlje VII. Rješavanje stambenog pitanja, od člana 24. (Jednokratana novčana sredstava) do člana 27. (Ostvarivanje prava) Zakona regulisano je pravo na rješavanje stambenog pitanja koje ostvaruju branioци i članovi njihovih porodica na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).
- Uredbom o pomoći u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 4/14, 1/18, 15/21 i 18/22) (u daljem tekstu: Uredba), kao podzakonskim aktom;

Uredbom su utvrđeni uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na pomoć u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica koji imaju prebivalište na području Kantona, kao i povratnika u RS koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u općinama/gradovima Kantona i koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u općinama/gradovima Kantona. Izmjenama podzakonskog akta za rješavanje u 2021.god., kao način rješavanja stambenog pitanja dodjelom jednokratnih, bespovratnih novčanih sredstava uvršteno je i pravo na sufinansiranja troškova priključka na infrastrukturne mreže po računu iz prethodne i tekuće godine (pod uvjetom da stambeno pitanje rješavaju prvi put)-član 7. tačka c) alineja 5) Uredbe. Ostvarivanje prava na ovaj vid pomoći bio je kontinuiran proces tokom 2022.god. (po Uredbi nije propisano da je predmet Oglasa), što će biti posebno elaborirano i obrazloženo u nastavku Informacije.

Budžetom Zeničko-dobojskog kantona za 2022.godinu („Sl. novine ZE-DO kantona“, broj: 1/22) za navedenu namjenu planirana su sredstva u iznosu od 940.000,00 KM.

Izmjenama i dopunama Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2022.godinu („Sl. novine ZE-DO kantona“, broj: 14/22), sredstava su uvećana za 60.000.00 KM, odnosno Zaključkom o usvajanju Programa utroška sredstava Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu („Sl. novine ZE-DO kantona“, broj: 1/22, 14/22) planiranih na razdjelu Ministarstva za boračka pitanja broj: 02-11-12015/22 od 04.08.2022.god., kojim je stavljen van snage raniji Program utroška sredstava Ministarstva, *opredjeljen je konačan iznos raspoloživih sredstava* za navedenu namjenu na poziciji-razdjel 24, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614200 -"Tekući transferi pojedincima" subanalitika-OAD 208 „Pomoć u rješavanju stambenog pitanja“ u iznosu **od 1.000,000,00 KM, što je povećanje u odnosu na prethodnu budžetsku godinu u iznosu od 290.000,00 KM.**

III. Aktivnosti na realizaciji prava za pomoć u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica u 2022. god.

Uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na pomoć u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica utvrđena Zakonom uređena su Uredbom, kao podzakonskim aktom za rješavanje. Uredba je strukturirana po dijelovima i to: I dio-opće odredbe, II dio-Postupak dodjele novčanih sredstava, te III dio-Završne odredbe, odnosno po dijelovima definisani su korisnici prava, posebni uvjeti za ostvarivanje predmetnog prava, način rješavanja stambenog pitanja, prioriteti u stambenom zbrinjavanju, podnošenje zahtjeva, potrebna dokumentacija, kao i ostala pitanja od značaja za pravilno i zakonito provođenje procedure.

Treba istaći, da je u 2021.god. na prijedlog Ministarstva Vlada Zeničko-dobojskog kantona donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o pomoći u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica. Od izvršenih izmjena i dopuna, a koje su od značaja za

unapređenje i poboljšanje uslova za realizaciju ovog vida dopunskog prava, izdvajamo:

- Mogućnost ostvarivanja prava na sufinansiranje troškova priključka na infrastrukturne mreže (voda i kanalizacija, električna energija, gas) stambenog objekta po računu iz prethodne i tekuće kalendarske godine; po pojedinačnom zahtjevu mogu biti odobrena sredstava do 1.500,00 KM po jednom priključku, bez limita u smislu ukupnih primanja domaćinstva, a pod uvjetom da stambeno pitanje rješavaju prvi put. U protekloj budžetskoj godini zahtjevi su u kontinuitetu obrađivani i razmatrani od strane komisije Ministarstva. Napominjemo, da je predmetno pravo definisano Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Sl. novine FBiH”, broj. 54/19 i 29/22) s obavezom da troškovi nastali prilikom ostvarivanja prava idu na teret budžeta kantona. Zeničko-dobojski kanton, odnosno ovo Ministarstvo je među prvim u Federaciji BiH ovo pravo uvrstilo u propise iz oblasti branilačko-invalidske zaštite;
- U cilju jasnijeg i nedvosmislenog tumačenja u načinu rješavanja stambenog pitanja iz člana 7. Uredbe, koji se odnosi na „prilagođavanje stambenog objekta posebnim potrebama ratnih vojnih invalida” izvršena je izmjena i dopuna te sada glasi „prilagođavanje stambenog objekta posebnim potrebama ratnih vojnih invalida sa utvrđenim procentom invalidnosti 70% V grupe i više”, a što Komisija Ministarstva iz člana 15. stav (2) Uredbe (pet članova koju posebnim rješenjem imenuje ministar Ministarstva), cijeni po pojedinačnim zahtjevima;

Ostale izmjene i dopune iz 2021., kao i iz 2022.god. (ne manje značajne) izvršene su s osnovnim ciljem dodatnih pojašnjenja i tumačenja u primjeni predmetnog podzakonskog akta u postupku provođenja procedure.

Članom 2. i 3. Uredbe definisani su korisnici prava, kao i posebni korisnici prava i to:

- korisnici prava-dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja; ratni vojni invalidi, demobilizirani branioci (koji su u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine u sastavu OS proveli najmanje 24 mjeseca odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u OS pristupili kao maloljetno lice ili šest mjeseci po punoljetstvu); članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca i umrlih ratnih vojnih invalida; članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja;
- posebni korisnici prava-udovica umrlog demobiliziranog branioca koji je u redovima Oružanih snaga proveo najmanje dvije godine u periodu utvrđenom u članu 2. tačka c) Uredbe i koja je sa istim živjela u braku najmanje dvije posljednje godine dana prije smrti, pod uvjetom da nema druge prihode i da nije stupila u brak ili vanbračnu zajednicu; roditelji umrlog ratnog vojnog invalida ili demobiliziranog branioca koji je u redovima Oružanih snaga proveo najmanje dvije godine u periodu utvrđenom u članu 2. tačka c) ove Uredbe, ukoliko ih je isti izdržavao posljednju godinu dana prije smrti.

Član 7. Uredbe definiše načine rješavanja stambenog pitanja, te je uz tačke a) i b) i tačka c) dodjela jednokratnih, bespovratnih novčanih sredstava u svrhu:

- izgradnje stambenog objekta s ciljem trajnog stambenog rješavanja;
- kupovine individualnog stambenog objekta ili stana na osnovu ugovora zaključenog u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini;
- prilagođavanja stambenog objekta posebnim potrebama ratnih vojnih invalida sa utvrđenim procentom invalidnosti 70% V grupe i više;
- sufinansiranja izdavanja dozvole za gradnju i sufinansiranja legalizacije stambenog objekta;
- sufinansiranje troškova priključka na infrastrukturne mreže po računu iz prethodne i tekuće kalendarske godine;

Članom 8. Uredbe definisani su prioriteti u stambenom zbrinjavanju, odnosno rješavanje

stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica vrši se po pravu prvenstva, kako slijedi:

- a) dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja iz člana 5. stav 3. Federalnog zakona;
- b) djeca šehida, poginulih, umrlih, nestalih branilaca bez oba roditelja i ratnih vojnih invalida sa oštećenjem organizma od 100% I grupe;
- c) porodice sa dva i više šehida, poginulih, umrlih, nestalih branilaca i ratnih vojnih invalida 100% II grupe;
- d) članovi uže porodice poginulih, umrlih, nestalih dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja iz člana 5. stav 3. Federalnog zakona;
- e) porodice šehida, poginulih, umrlih, nestalih branilaca i ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma 90%, 80% i 70%;
- f) članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja iz člana 5. stav 4. i 5. Federalnog zakona i umrlih ratnih vojnih invalida;
- g) ostali dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja;
- h) ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma od 20% do 60%;
- i) demobilizirani branioci;
- j) udovica umrlog demobiliziranog branioca iz člana 3. tačka a) Uredbe;
- k) roditelji umrlog ratnog vojnog invalida ili demobiliziranog branioca iz člana 3. tačka b) Uredbe.

Prema odredbama člana 15. (Rad Komisije Ministarstva) sve prijedloge gradskih/općinskih službi razmatra petočlana komisija, koju posebnim rješenjem imenuje ministar Ministarstva. Zadatak Komisija Ministarstva je da razmotri dostavljene prijedloge, izvrši uvid u priloženu dokumentaciju i po potrebi istu provjeri, konstatuje ispravnost postupka, a u posebnim slučajevima izlaskom na teren utvrdi činjenično stanje, te zahtijeva pribavljanje i dostavljanje na uvid naknadno i druge dokumentacije za koju ocijeni da je od značaja za donošenje odluke o odobravanju sredstava. Po okončanju prethodnih aktivnosti, Komisija Ministarstva dostavlja ministru Ministarstva obrazložen stav o odbijanju ili opravdanosti zahtjeva sa prijedlogom o dodjeli novčane pomoći usklađenim sa Programom utroška sredstava Ministarstva na transferu za navedenu namjenu.

Izmjenom Uredbe iz 2021.god. u članu 16. stav (1) i (2) Uredbe sada je definisano da na osnovu prijedloga Komisije Ministarstva o dodjeli sredstava u pojedinačnim iznosima koji ne prelazi iznos od 1.500,00 KM (od dotadašnjih 1.000,00 KM) odlučuje ministar Ministarstva, a sredstava u iznosu većem od 1.500,00 KM (od dotadašnjih 1.000,00 KM) na obrazložen prijedlog Ministarstva, zaključak o odobravanju dodjele sredstava donosi Vlada Kantona.

Članom 25. Uredbe utvrđeno je da elektronsku evidenciju o podnesenim zahtjevima i korisnicima prava po ovoj Uredbi vode gradske/općinske služba i Ministarstvo, po posebnim obrascima koje propisuje ministar Ministarstva.

Nadzor nad provođenjem Uredbe ima Ministarstvo, kako je utvrđeno članom 26. stav (2) Uredbe, a u realizaciji Uredbe ministar može donijeti odgovarajuće instrukcije-član 26. stav (1) Uredbe.

Ostale odredbe Uredbi odnose se na član 17. Uredbe (Ograničenja u dodjeli pomoći), član 21. Uredbe (Stambeno zbrinjavanje povratnika u RS i raseljenih lica), član 22. Uredbe (Ugovor); član 24. (Sredstva za ostvarivanje prava) i sl.

U segmetu realizacije ovog vida dopunskog prava za branioce i članove njihovih porodica sa područja Kantona proteklu budžetsku godinu karakterišu:

-neočekivano veliki priliv zahtjeva za sufinansiranje troškova priključka na infrastrukturne mreže,

-zbog stanja spisa predmeta, a radi utvrđivanja dodatnih okolnosti, te pravičnog i zakonitog postupanja povećana potreba odlaska na teren;

-okončanje procedura po zahtjevima iz prethodnog perioda sa aktivnostima na potpisivanju ugovora sa podnosiocima zahtjeva kojima je odobrena pomoć za navedene namjene, te transferiranje sredstava na račune gradova/općina, koji su kao takvi uplaćeni na tekuće račune korisnika sredstava;

-okončanje aktivnosti u postupcima po žalbama, tužbama;

-postupanje u pojedinačnim zahtjevima i prijedlozima od strane općina/gradova u pojedinačnim, posebnim slučajevima koji su iziskivali hitno rješavanje, odnosno u situacijama kada je postojeće stanje stambenog objekta životno i egzistencijalno ugrožavajuće za podnosioca zahtjeva i članove njegove porodice;

-posjete i održavanje radno-konsultativnih sastanaka predstavnika Ministarstva sa uposlenim i rukovodiocima nadležnih gradskih/općinskih službi za pitanja branilačko-invalidske zaštite s ciljem upoznavanja sa procedurom o mogućnosti ostvarivanja prava na ovaj vid pomoći po objavljenom Oglasu za 2022.god.;

-postupanje, davanje pojašnjenja, uputa i odgovora po zahtjevima, molbama pripadnika branilačke populacije, kao i udruženja pripadnika branilačke populacije o mogućnostima i načinu ostvarivanja prava na ovaj vid pomoći;

Mišljenja smo da je u Informaciji važno pomenuti ideju Ministarstva još iz 2019. god. „izgradnja/kupovina stambenih jedinica socijalnog stanovanja“, koja podrazumijeva obezbjeđenje sredstava uz učešće donatora, lokalnih zajednica i Kantona za izgradnju/kupovinu stambenih jedinica namjenjenih za stanovanje socijalno ugroženih branilaca i članova njihovih porodica sa kojim se ugovorom reguliše doživotno korištenje određenog stambenog prostora. Nekolicina takvih projekata je i realizovana u prethodnom periodu i pokazala je svrhu i opravdanje, imajući u vidu starosnu i socijalnu strukturu ove populacije.

Oglas o mogućnosti podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava -za dodjelu novčanih sredstava za pomoć u stambenom zbrinjavanju branilaca i članovima njihovih porodica u 2022.godini

U skladu sa članom 10. stav (2) Uredbe u budžetskoj 2022. godini, općinske/gradske službe nadležne za poslove branilačko-invalidske zaštite po Instrukciji Ministarstva bile obavezne objavljivanjem oglasa obavijestiti braniocce i članove njihovih porodica o mogućnosti podnošenja zahtjeva za dodjelu novčanih sredstava za pomoć u stambenom zbrinjavanju, uz naznaku roka za podnošenje zahtjeva, kao i postupka podnošenja zahtjeva (na za to propisanom obrazcu), a putem protokola gradova/općina Kantona, kao i potrebnoj dokumentaciji.

Oglas pod brojem: 13/03-2-2-37-5-11282-1/22 od 27.07.2022.god. (u daljem tekstu: Oglas) objavljen je na oglasnim pločama gradova/općina, na službenoj web stranici Kantona, te na oglasnim pločama lokalnih branilačkih udruženja. Prijave na Oglas, odnosno podnošenje zahtjeva na propisanom obrazcu bilo je omogućeno svim zainteresovanim kandidatima u trajanju od 18 (osamnaest) dana, od dana objavljivanja tj od 28.07.2022.god. do 15.08.2022.god., kada je bio i posljednji dan za podnošenje zahtjeva.

Članom 13. Uredbe definisano je da u postupku po zahtjevu gradska/općinska službe formira stručnu komisiju (u daljem tekstu: Komisija), od tri do pet članova, od kojih najmanje jedan član posjeduje zvanje građevinske struke, a jedan je predstavnik branilačkih organizacija. Zadatak Komisije je da razmotri podnesene zahtjeve, izvrši uvid u priloženu dokumentaciju i stanje objekta/stana na licu mjesta, sačini zapisnik o utvrđenom stanju, te utvrdi listu urednih zahtjeva koji ispunjavaju uvjete iz člana 4. (Posebni uvjeti) i člana 12. (Potrebna dokumentacija) Uredbe, odnosno kompletnosti/nekompletnosti podneska po objavljenom Oglasu. Sačinjenu listu urednih zahtjeva Komisija ističe na oglasnoj ploči (bez naznake iznosa sredstava) u roku od 15 dana u kojem

nezadovoljni podnosioci zahtjeva imaju pravo podnijeti prigovor gradskoj/općinskoj službi. Gradska/općinska služba dužna je razmotriti podnesene prigovore i na iste odgovoriti u roku od osam dana. Na osnovu provedenog postupka gradska/općinska služba sačinjava prijedloge dodjele pomoći, utvrđene sa planom dodjele sredstava po gradovima/općinama Kantona (sa procentima i iznosom prikazanim u Programu utroška sredstava na razdjelu Ministarstva za navedenu namjenu).

U daljoj proceduri, zahtjeve sa konačnom listom urednih zahtjeva sačinjenom na propisanom obrazcu i prijedlozima za dodjelu sredstva, gradska/općinska služba dostavlja Ministarstvu u roku koji ne može biti duži od 15 dana, od dana oglašavanja liste urednih zahtjeva-član 15. stav (1) Uredbe.

Članom 15. Uredbe definisan je rad Komisije Ministarstva, odnosno dostavljenu dokumentaciju razmatra petočlana Komisija, koju posebnim rješenjem imenuje ministar Ministarstva.

U tom smislu prispjele zahtjeve u budžetskoj godini razmatrala je Komisija Ministarstva imenovana rješenjem o imenovanju Komisije za odobravanje sredstava za pomoć u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica broj: 13/03-1-30-1378-13/22 od 19.07.2022.god. Zadatak i nadležnost Komisije je da: radi i odlučuje na sjednicama većinom glasova, razmatra dostavljene prijedloge općinskih/gradskih službi, izvršava uvid u priloženu dokumentaciju, konstatuje ispravnost postupka po dostavljenom prijedlogu općine/grada, a u posebnim slučajevima izlaskom na teren utvrđuje činjenično stanje; po potrebi zahtjeva pribavljanje i dostavljanje na uvid i druge dokumentacije za koju ocijeni da je od značaja za donošenje odluke o odobravanju sredstava; dostavlja Ministru obrazložen stav o odbijanju ili opravdanosti zahtjeva sa prijedlogom o dodjeli sredstava usklađenim sa Programom utroška sredstava; sačinjava prijedlog zaključka za Vladu Kantona o odobravanju sredstava po članu 20. Uredbe; vodi evidenciju svih odobrenih/neodobrenih zahtjeva sa obrazloženjem po općinama/gradovima, te sačinjava mjesečne, kao i godišnje informacije o stambenom zbrinjavanju pripadnika branilačke populacije za Vladu Kantona;

U skladu sa članom 15. stav (4) Uredbe po okončanim aktivnostima Komisija obrazložen stav o odbijanju ili opravdanosti zahtjeva sa prijedlogom o dodjeli novčane pomoći usklađen sa Programom utroška sredstava dostavlja ministru Ministarstva, kao što je naprijed i navedeno.

U toku trajanja Oglasa za 2022.god. u periodu od 28.07.2022. do 15.08.2022.god. na protokolima općina/gradova ukupno je zaprimljeno i Ministarstvu dostavljeno u rad ukupno **339** (tristotinetridesetdevet) zahtjeva, te **689** (šeststotinaosamdesetdevet) zahtjeva za sufinansiranje troškova priključaka na infrastrukturne mreže, **što je ukupno 1.028 (jednahiljadadvadesetosam)** zahtjeva.

U nastavku iznosimo tabelarne preglede strukture obrađenih zahtjeva po gradovima/općinama Kantona u budžetskoj 2022.godini.

-Tabela 1.-Struktura podnesenih zahtjeva po načinu rješavanja-Oglas za 2022.god., **Tabela 2.-**Struktura podnesenih zahtjeva po kategorijama (u roku/van roka)-Oglas za 2022.god.;**Tabela 3.-**Struktura odobrenih /odbijenih zahtjeva po općinama/gradovima Kantona-Oglas za 2022.god.; **Tabela 4. –** Struktura realizovanih pomoći u 2022.god. po kategorijama branilačke populacije sa iznosom odobrenih sredstava po općinama/gradovima Kantona-Oglas za 2022.god.; **Tabela 5.-**Struktura odobrenih zahtjeva/pomoći po općinama/gradovima za sufinansiranje troškova priključka na infrastrukturne mreže u 2022.god./nije predmet Oglasa/ sa iznosom sredstava; **Tabela 6.-**ZBIRNI pregled broja korisnika sa iznosom sredstava po općinama/gradovima /Oglas za 2022.god+ sufinansiranje troškova priključka na infrastrukturne mreže u 2022.god.; **Tabela 7.-**ZBIRNI pregled broja korisnika prema načinu rješavanja po općinama/gradovima /Oglas za 2022.god+ sufinansiranje troškova priključka na infrastrukturne mreže u 2022.god.; **Tabela 8. –**Zbirni pregled utroška sredstava iz budžeta Kantona sa transfera Ministarstva OAD 208-„Pomoć u rješavanju stambenog pitanja“ u 2022.god. po gradovima/općinama;

Tabela 1.- Struktura podnesenih zahtjeva po načinu rješavanja -Oglas za 2022.god.;

Općina /Grad	Izgradnja	Kupovina	Prilagođavanje	Sufinansiranje izdavanja dozvole za gradnju/ legalizacije	Čl. 20. Uredbe	Ukupno
Breza	1	0	0	2	5	8
Doboj Jug	1	0	0	0	0	1
Kakanj	10	4	3	3	0	20
Maglaj	8	6	4	1	3	22
Olovo	24	4	3	12	2	45
Tešanj	7	3	0	2	1	13
Usora	5	3	0	10	2	20
Vareš	0	3	0	0	0	3
Visoko	33	4	0	3	0	40
Zavidovići	30	9	3	2	1	45
Zenica	6	24	1	13	29	73
Žepče	16	4	5	15	9	49
Ukupno:	141	64	19	63	52	339
%	42,00%	18,00%	6,00%	18,00 %	15,00 %	100%

Procentualni pregled broja korisnika po načinu rješavanja u nastavku dijagram broj:1.

Dijagram broj: 1.- Struktura podnesenih zahtjeva po načinu rješavanja na području ZE-DO kantona

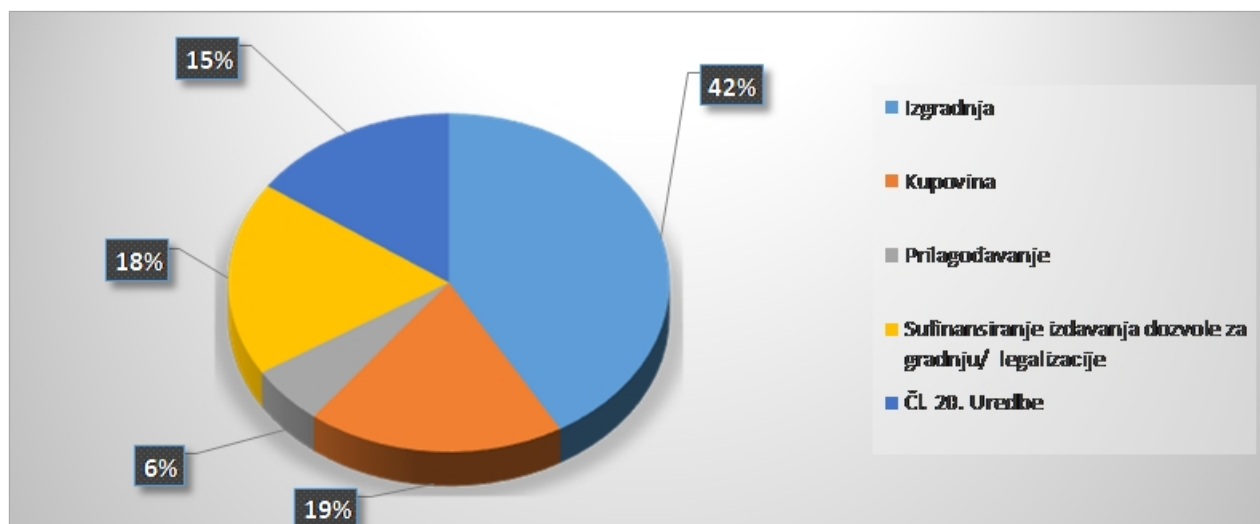

Tabela 2.-Struktura podnesenih zahtjeva po kategorijama /u roku-van roka/ - Oglas za 2022.god.;

Općina/Grad	DRPO	PPB	RVI	DB	PUDRP	PURVI	PADB	Zahtjeva-u roku	Zahtjeva-van roku	Ukupno zahtjeva
Breza	0	0	1	6	0	0	1	8	0	8
Doboj Jug	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Kakanj	1	2	4	12	0	0	1	20	0	20
Maglaj	0	4	11	6	0	0	1	22	0	22
Olovo	0	0	13	32	0	0	0	45	0	45
Tešanj	0	2	3	7	0	0	1	13	0	13
Usora	0	0	2	17	0	0	1	20	0	20
Vareš	0	0	1	2	0	0	0	1	1	2
Visoko	0	1	2	32	0	0	5	40	0	40
Zavidovići	0	1	12	28	0	0	4	45	0	45
Zenica	1	0	2	68	0	0	2	69	4	73
Žepče	0	3	14	31	0	0	1	48	1	49
Ukupno:	2	13	65	242	0	0	17	333	6	339

Treba istaći, da je u strukturi podnesenih zahtjeva prisutno povećanje broja zahtjeva za stambene jedinice starije gradnje (sa ili bez odobrenja za građenje) za koje je u biti nužan završetak radova ili sanaciju i adaptaciju, obzirom na stepen nezavršenosti, devastiranosti, koja je posljedica kako protoka vremena, tako i ratnih razaranja. Uz to, očigledna je i potreba za dodatnim stambeni prostorom, obzirom da postojeći zajednički stambeni prostor pored pripadnika, koriste i novoformirane porodice djece, te roditelji.

U pojedinim slučajevima izlaskom na teren izvršen je ponovni pregled stanja stambenog objekta uz obavezne fotografije vanjskog i unutrašnjeg dijela. Sve to ukazuje na potrebu pojačanog nadzora nad provođenjem Uredbe, a kako je propisano članom 26. stav (2) Uredbe.

Zbog važnosti koordiniranog provođenja procedure na relaciji Ministarstvo i općinske/gradske službe utvrđen je hodogram aktivnosti (akt Ministarstva broj: 13/03-2-2-37-5-11282/22 od 27.07.2022.god. kao sastavni dio Instrukcije o primjeni Uredbe, koji podrazumijeva protokol aktivnosti sa naznačenim rokovima za izvršenje od momenta objavljivanja Oglasa do zaključivanja ugovora i izrade naloga za plaćanje, te uplate na račune općina/gradova, odnosno tekuće račune korisnika dodjeljenih sredstava po Oglasu.

Postupak odobravanja sredstava definisan je članom 16. Uredbe, odnosno na osnovu prijedloga Komisije Ministarstva o dodjeli sredstava po listi podnesenih zahtjeva koji u pojedinačnim iznosima ne prelaze iznos od 1.500,00 KM odlučuje ministar Ministarstva, koji istovremeno utvrđuje i dinamiku isplate sredstava, a na obrazložen prijedlog Ministarstva zaključak o odobravanju dodjele sredstava u iznosu većem od 1.500,00KM donosi Vlada Kantona.

U nastavku struktura odobrenih /odbijenih zahteva po Oglasu za 2022.god. **Tabela 3.;**

Tabela 3.-Struktura odobrenih /odbijenih zahtjeva po općinama/gradovima Kantona-Oglas za 2022.god.;

Općina /Grad	Ukupno zahtjeva	Odobreno	Odbijeno	Prenos za 2023.god.
Breza	8	2	6	0
Doboj Jug	1	1	0	0
Kakanj	20	9	11	0
Maglaj	22	5	17	0
Olovo	45	10	30	5
Tešanj	13	2	11	0
Usora	20	2	18	0
Vareš	3	1	2	0
Visoko	40	1	24	15
Zavidovići	45	12	23	10
Zenica	73	14	59	0
Žepče	49	6	43	0
Ukupno:	339	65	244	30

Tabela 4. – Struktura realizovanih pomoći u 2022.god. po kategorijama branilačke populacije sa iznosom odobrenih sredstava po općinama/gradovima Kantona-Oglas za 2022.god.;

Općina/Grad	DRPO	PPB	RVI	DB	PURVI	PUDB	Ukupno korisnika	Ukupno sredstva
Breza	0	0	0	1	0	1	2	22.000,00
Doboj Jug	0	0	0	1	0	0	1	13.000,00
Kakanj	1	0	3	5	0	0	9	64.000,00
Maglaj	0	0	4	1	0	0	5	24.948,00
Olovo	0	0	3	7	0	0	10	71.820,18
Tešanj	0	0	2	0	0	0	2	18.000,00
Usora	0	0	1	1	0	0	2	16.000,00
Vareš	0	0	0	1	0	0	1	10.000,00
Visoko	1	0	0	0	0	0	1	13.000,00
Zavidovići	0	0	1	10	0	1	12	105.505,58
Zenica	0	0	4	10	0	0	14	119.625,40
Žepče	0	1	2	2	0	1	6	54.500,00
Ukupno:	2	1	20	39	0	3	65	532.399,16

Kao što je naprijed i istaknuto u budžetskoj 2022.godini sredstva sa razdjela Ministarstva „Pomoć u rješavanju stambenog pitanja,, kao kontinuirana aktivnost /mimo objavljenog Oglasa za 2022.god./ po zahtjevima pripadnika branilačke populacije dodjeljivana su i u svrhu sufinansiranja troškova priključaka na infrastrukturne mreže po računima iz prethodne ili tekuće kalendarske godine. U nastavku struktura odobrenih zahtjeva po općinama/gradovima-tabela 4.

Tabela 5.-Struktura odobrenih zahtjeva/pomoći po općinama/gradovima za sufinansiranje troškova priključka na infrastrukuralne mreže u 2022.god. /nije predmet Oglasa, kontinuiran proces/ sa iznosom sredstava;

Općina/Grad	Broj zahtjeva	Odbijeno	ODOBR ENO	Struja	Voda	Kanalizacija	Gas	Odobreno u KM	Prenos za 2023.god.
Breza	1	1	0	0	0	0	0	0,00	0
Doboj Jug	39	5	33	1	6	26	0	34.733,76	1
Kakanj	17	11	6	5	1	0	0	6.323,33	0
Maglaj	15	8	3	0	3	0	0	3.923,05	4
Olovo	20	7	12	3	9	0	0	11.108,23	1
Tešanj	232	121	110	14	75	21	0	95.124,18	1
Usora	14	0	13	1	12	0	0	18.299,29	1
Vareš	8	3	4	2	2	0	0	3.403,59	1
Visoko	284	44	214	10	195	0	9	215.501,28	26
Zavidovići	42	15	15	4	9	2	0	15.420,78	12
Zenica	7	5	2	0	2	0	0	1.962,00	0
Žepče	10	4	4	3	1	0	0	4.910,00	2
Ukupno:	689	224	416	43	315	49	9	410.709,49	49

Tabela 6.-ZBIRNI pregled broja korisnika sa iznosom sredstava po općinama/gradovima /Oglas za 2022.god+ sufinansiranje troškova priključka na infrastrukuralne mreže u 2022.god.;

Općina/Grad	UKUPNO KORISNIK A	Oglas za 2022-korisnika	Oglas za 2022-iznos u KM	Sufinans. trošk. priključ. 2022-korisnika	Sufinans. trošk. priključ. 2022-iznos u KM	UKUPNO sredstava u KM
Breza	2	2	22.000,00	0	0	22.000,00
Doboj Jug	34	1	13.000,00	33	34.733,76	47.733,76
Kakanj	15	9	64.000,00	6	6.323,33	70.323,33
Maglaj	8	5	24.948,00	3	3.923,05	28.871,05
Olovo	20	10	71.820,18	12	11.108,23	82.928,41
Tešanj	109	2	18.000,00	110	95.124,18	113.124,18
Usora	15	2	16.000,00	13	18.299,29	34.299,29
Vareš	4	1	10.000,00	4	3.403,59	13.403,59
Visoko	215	1	13.000,00	214	215.501,28	228.501,28
Zavidovići	27	12	105.505,58	15	15.420,78	120.926,36
Zenica	16	14	119.625,40	2	1.962,00	121.587,40
Žepče	10	6	54.500,00	4	4.910,00	59.410,00
Ukupno:	475	65	532.399,16	416	410.709,49	943.108,65

Tabela 7.-ZBIRNI pregled broja korisnika prema načinu rješavanja po općinama/gradovima /Oglas za 2022.god+ sufinansiranje troškova priključka na infrastrukuralne mreže u 2022.god.;

Općina/Grad	UKUPNO KORISNIKA	Izgradnja	Kupovina	Prilagodavanje	Sufinansiranje izdavanja dozvole za gradnju/ legalizacije	Čl. 20. Uredbe	Sufin. troškova priključka na infrastukt. mreže
Breza	2	1	0	0	0	1	0
Doboj Jug	34	1	0	0	0	0	33
Kakanj	15	5	1	3	0	0	6
Maglaj	8	1	0	3	0	1	3
Olovo	22	1	2	1	2	4	12
Tešanj	112	1	0	1	0	0	110
Usora	15	0	0	0	0	2	13
Vareš	5	0	1	0	0	0	4
Visoko	215	1	0	0	0	0	214
Zavidovići	27	6	4	1	1	0	15
Zenica	16	0	7	0	5	2	2
Žepče	10	2	0	1	0	3	4
Ukupno:	481	19	15	10	8	13	416

Tabela 8. –Zbirni pregled utroška sredstava iz budžeta Kantona sa transfera Ministarstva OAD 208-„Pomoć u rješavanju stambenog pitanja“ u 2022.god. po gradovima/općinama;

Općina/Grad	UKUPNO KORISNIKA	ODOBRENO u KM
Breza	2	22.000,00
Doboj Jug	34	47.733,76
Kakanj	15	70.323,33
Maglaj	8	28.871,05
Olovo	22	82.928,41
Tešanj	112	113.124,18
Usora	15	34.299,29
Vareš	5	13.403,59
Visoko	215	228.501,28
Zavidovići	27	120.926,36
Zenica	16	121.587,40
Žepče	10	59.410,00
UKUPNO:	481	943.108,65

Shodno raspoloživim sredstvima na transferu za pomoć u rješavanju stambenog pitanja branilaca

i članova njihovih porodica utvrđenih Programom utroška sredstava iz Budžeta Kantona za 2022.god. Ministarstva od raspoloživih 1.000.000,00 KM utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od **943.108,65 KM**, odnosno izvršenje u **procentu 94,11%**.

Imajući u vidu navedeno, pomenuti % utroška je izuzetno dobar, imajući u vidu broj zaprimljenih zahtjeva, te činjenicu da je dio predmeta zbog obaveze utvrđivanja dodatnih okolnosti i terenskog obilaska prenesen za 2023. budžetsku godinu, kao i da dio nije uknjižen zbog kašnjenja u dostavljanju pravosnažnih rješenja od strane prvostepenih organa općina/gradova i sl.. Isti će, kao takvi biti prioritet za razmatranje i uknjižbu/uplatu sredstava u budžetskoj 2023.godini.

IV. Zaključna razmatranja

Mišljenja smo da pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja i dalje treba da ostane prioritet u segmentu realizacije dopunskih prava, imajući u vidu činjenicu da je ova kategorija svakodnevno i predmet medijskih natpisa putem štampe, raznih stranica i portala. Pored toga, to je i moralna obaveza države, imajući u vidu iznad svega zasluge ove populacije u odbrani jedine nam države Bosne i Hercegovine, te treba da i dalje ostane u fokusu rada kako ovog Ministarstva, tako i Vlade Kantona.

Ministarstvo, kao kantonalni organ nadležan za pitanja prava branilaca i članova njihovih porodica ulaže značajne napore na unapređenju i poboljšanju uslova i kvaliteta života, pri čemu posebno vodi računa o prioritetima u stambenom zbrinjavanju, odnosno rješavanju stambenog pitanja po pravu prvenstva kako je i utvrđeno važećim propisima.

Kao Ministarstvo često smo bili sudionici života na margini, ispod minimuma ljudskog dostojanstva, te smo stava da odlazak na teren, razgovor sa podnosiocima zahtjeva, te utvrđivanje i ostalih dodatnih okolnosti na licu mjesta treba i mora biti praksa i ubuduće.

Rješavanje stambenog pitanja, kao dopunsko pravo branilaca i članova njihovih porodica u nadležnosti je Kantona, te je Ministarstvo provedbenim propisom obavezno osigurati zakonitu i pravičnu mogućnost ostvarivanja prava na ovaj vid pomoći, te kontinuirano raditi i na poboljšavanju i kvalitetu istih u smislu prilagođavanja stvarnim potrebama ove populacije. Iz tih razloga u narednom periodu neophodno je:

- U cilju odabira korisnika kojima je ovaj vid pomoći nužan i neophodan, a koji žive „ispod minimuma ljudskog dostojanstva“, posebno pripadnicima branilačke populacije povratnicima u RS omogućiti/obezbjediti nastavak prakse odlazka na teren radi utvrđivanja činjeničnog stanja i pružanja pomoći i uputa o mogućnostima i načinu ostvarivanja prava;
- Insistirati na unapređenju i poboljšanju saradnje unutar lokalnih zajednica nadležnih prvostepenih organa i lokalnih branilačkih udruženja, a s ciljem osiguranja pomoći neukim podnosiocima zahtjeva prilikom kompletiranja potrebne dokumentacije, te prepoznavanja i ukazivanja na posebne, specifične slučajeve kojima je ovaj vid pomoći nužan, a iziskuju hitno i prioritarno rješavanje;
- Aktivnosti na lokalnom nivou provoditi putem kantonalnih branilačkih udruženja, koji uz moralnu obavezu i brigu za branioca i članove njihovih porodica mogu značajno doprinjeti da se stanje unaprijedi i poboljša;
- Nastaviti s praksom redovnog i blagovremenog informisanja kako Vlade Kantona, tako i javnosti putem PRESS-a, kao i web stranice Kantona o svim aktivnostima vezanim za realizaciju prava na pomoć u rješavanju stambenog pitanja ove kategorije;
- Podržavati i dalje inicijative i prijedloge za pomoć u rješavanju stambenog pitanja, koji ispunjavaju zakonom propisane uvjete, a za koje se ocijeni i utvrdi postojanje specifičnih, posebnih okolnosti koje iziskuju hitno rješavanje, te uz varijantu obezbjeđenja sufinansiranja od strane grada/općine, drugih nivoa vlasti i donatora obavezno pribaviti i nalaz ovlaštenog lica građevinske struke;

- I u narednom periodu nužno je raditi na unapređenju i poboljšanju saradnje između Ministarstva i gradova/općina, kako bi se obezbijedilo načelo pravednosti, transparentnosti, te pomoć dobili oni kojima je ovaj vid pomoći zaista nužna potreba, a svi pojedinci koji nastoje prikriti ili dati netačne podatke budu blagovremeno otkriveni i sankcionisani; u tom dijelu, kao i do sada uposlenici Ministarstva otvoreni su i spremni za saradnju;

Obezbjeđenjem sredstava za rješavanje stambenog pitanja, odnosno krova nad glavom na ovaj način osigurava se život dostojan čovjeka, te smatramo da je ovaj vid pomoći opravdao svoju svrhu.

Broj: 13/03-2-2-37-3376/23.
Zenica, mart 2023. godine

MINISTAR
Adnan Sirovica

